

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСП «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ, ПРАВА ТА
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗУНУ»

**РОБОЧА ПРОГРАМА
З ДИСЦИПЛІНИ
«Культурологія»**

Освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр

Галузь знань: 08 «Право»

Спеціальність: 081 «Право»

Освітньо-професійна програма: «Право»

Циклова комісія суспільних та психологічних дисциплін

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (год.)	Самостійна робота	Загальний обсяг, годин	Екзамен/ залік
Денна	2	3	15	30	45	90	залік

Тернопіль – 2023 р.

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра галузі знань «08 Право», спеціальності «081 Право», затвердженої Педагогічною радою ВСП «ФКЕПІТ ЗУНУ» «15» серпня 2022р.

Робоча програма складена викладачем Довгаль Л.О.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії суспільних та психологічних дисциплін, протокол № 1 від 28 серпня 2023р.

Голова циклової комісії

Галина ДУРДАС

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КУЛЬТУРОЛОГІЯ»**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>Денна форма навчання</i>
Змістових модулів - 3	Галузь знань: 08Право	Нормативна
	Спеціальність: 081 Право	Рік підготовки - 2
		Семестр - 3
Загальна кількість годин - 90	Освітньо-професійна програма «Право»	Лекції (15 год.)
		Практичні (30 год.)
		Самостійна робота (45 год.)
	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Вид контролю: залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни - формування у студентів системи знань про закономірності культурного процесу, про культуру як унікальний феномен людства, надання уявлення про типологічні структури культури, особливості культурних епох та стилів, навчання культурологічному аналізу процесів та явищ.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Культурологія» є

- 1) оволодіння основними термінами та поняттями культурології на рівні їх відтворення,
- 2) тлумачення та використання у повсякденному житті,
- 3) набуття навичок та вмінь застосування знань з культурології для визначення лінії особистої поведінки в умовах розмаїття культур, формування широкого гуманістичного світогляду .

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов; реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

вміти: відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни «Культурологія»

Процес вивчення дисципліни «Культурологія» спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

ЗК 8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 19. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Культурологія»

Змістовний модуль 1. Методологічні основи наукових досліджень

Тема 1. Культурологія як наука і навчальна дисципліна

Культурологія як наука. Предмет і об'єкт культурології. Завдання культурології. Методологія й метод культурології. Головні структурні компоненти культурології: філософія культури, соціологія культури, історія культури. Етнографія, релігієзнавство, історія науки і техніки, етика та естетика в структурі культурологічного знання. Функції культурології. Особливості культурології як навчальної дисципліни. Теоретичний та історичний блоки знань в культурології. Основні культурологічні концепції.

Актуальність культурологічних проблем в сучасних умовах. Культура як людський спосіб буття. Людина як творець та створіння культури. Культура і творчість як креативна активність; культура як смисловий світ людини, міра людського в людині та суспільстві. Артефакти культури. Діалектичний зв'язок між природою, людиною та культурою. Закон розвитку та функціонування культури. Традиційний і новаторський рівні культури.

Тема 2. Культурний простір

Історична еволюція людства. Культура первісного суспільства та її особливості. Синкретизм мислення первісної людини. Міфологічна свідомість. Виникнення мистецтва та його функції.

Культура цивілізацій Стародавнього Сходу. Культура Стародавнього Єгипту. Особливості світосприймання єгиптян: релігія, магія, міфологія. Заупокійний культ. Наукова думка: медицина, математика, астрономія та зачатки наукового світогляду. Естетичні уявлення стародавніх єгиптян.

Тема 3. Мистецтво у системі духовної культури суспільства

Історія та логіка взаємовідносин між цивілізацією та культурою. Типологія цивілізацій. Критерії розподілу цивілізацій за пануючим типом господарської діяльності – землеробські та індустріальні, або приморські та континентальні (європейська цивілізація) тощо. Риси соціально-економічної еволюції як основа типології.

Антична культура – тип європейської раціональної культури. Періоди в історії культури античного світу. Крито-мікенська культура. Характерні риси давньогрецької культури. Грецькі міфи та пантеон Олімпу. Полісна культура. Еллінізм як спосіб життя і мислення.

Самобутність давньоримської культури. Еволюція від полісу до імперії. Релігійна еволюція. Римське право та його значення. Своєрідність світогляду. Раціоналізм та громадянські чесноти римлян. Вплив грецької традиції. Римське мистецтво. Архітектура, скульптура, театр. Ораторська та історична література. Класики римської поезії. Освіта. Інженерний геній римлян.

Змістовний модуль 2. Соціокультурний підхід до культури і суспільства

Тема 4. Історичні типи соціокультурних світів

Європейська культура. Християнська теологія і церква, їх роль у феодальному суспільстві Західної Європи. Домінування християнської теології в культурі. Символізм середньовічного мислення. Релігійна і світська культура. Народна “сміхова” культура. Рицарська культура. Поезія трубадурів і міннезінгерів. Рицарський роман. Театр. Героїчний епос. Середньовічні школи та університети. Схоластика. Західноєвропейська наука. Алхімія і містика. Суперечливий характер середньовічної культури та підготовка нею культури доби Відродження.

Тема 5. Культурні сценарії діяльності

Соціально-економічні передумови культури Відродження. Характер культури Ренесансу. Нові ідеї та ідеали. Відродження античності й відкриття світу людини (гуманізм). Титани італійського Відродження. Спосіб життя, цінності та норми. Філософія. Зародження емпіричної науки. Винаходи нової епохи. Географічні відкриття. Перші моделі гуманітарної освіти. Мистецтво. Поезія, проза, драматургія (Данте Аліг'єрі, Франческо Петрарка, Джованні Боккаччо). Нікколо Макіавеллі та його "Государ".

Північне Відродження й принципи зрушення в мистецтві. Творчість Альбрехта Дюрера, Лукаса Кранаха Старшого, Ганса Гольбейна Молодшого. Нідерландський живопис. Спадщина Еразма Роттердамського. Тенденції ренесансного розвитку в Англії, Іспанії, Франції.

Криза гуманістичних ідеалів та її відбиття у творчості Мікеланджело, Шекспіра, Сервантеса. Духовний потенціал епохи Відродження, її вплив на розвиток української культури.

Тема 6. Міжкультурна комунікація

Ідейна атмосфера XIX ст. Романтизм як світовідчуття та напрямок у мистецтві. Естетична самобутність, суттєві риси та течії романтизму. Формування національних романтичних шкіл в європейському музичному мистецтві, літературі, живопису.

Формування історичного погляду на особу і зумовленого ним художнього методу реалізму. Реалізм у європейській літературі та мистецтві.

Кінець XIX ст., зміна уявлень про людину та суспільство. Поширення ідей А. Шопенгауера, Ф. Ніцше. Формування технічної інтелігенції. Урбанізація. Пошуки нових естетичних принципів. Прагнення до нових засобів зображення у мистецтві. Тенденції модернізму та їх філософське обґрунтування. Імпресіонізм, натуралізм, символізм. Модерн.

Змістовний модуль 3. Ідея рівноправності культур у сучасному світі.

Поняття культурної ідентифікації

Тема 7. Стереотипи поведінки. Поради з культурної адаптації

Культурна самобутність народів світу. Різноманітність культур і засоби масової інформації. Рух до інформаційного суспільства. Культура постмодернізму. Характерні риси постмодернізму. Текст як творення нової реальності, як випадковий бріколаж. Ерозія, розмивання меж видів, жанрів і стилів мистецтва. Перенесення акцентів з творчості автора на творчість глядача. Симулякри та перекомбінування традиційних естетичних кодів. Становлення нової культурної парадигми як спроба пошуку виходу з новітньої кризи цінностей. Космізація та екологізація культури.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви змістових модулів і тем	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1	2	3	4	5
Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи менеджменту персоналу				
1.	Тема 1. Культурологія як наука і навчальна дисципліна	2	4	5
2.	Тема 2. Культурний простір	2	4	7
3.	Тема 3. Мистецтво у системі духовної культури суспільства	3	4	7
Змістовний модуль 2. Система роботи з персоналом підприємства				
4.	Тема 4. Історичні типи соціокультурних світів	2	4	7
5.	Тема 5. Культурні сценарії діяльності	2	4	7
6.	Тема 6. Міжкультурна комунікація	2	6	7
Змістовний модуль 3. Загальні засади персонального менеджменту				

7	Тема 7. Стереотипи поведінки. Поради з культурної адаптації	2	4	5
	Разом	15	30	45

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ з дисципліни «Культурологія»

Практичне заняття 1

Тема 1 Культурологія як наука і навчальна дисципліна

Мета: допомогти студентам засвоїти основні положення теми, терміни,

навчити застосовувати набуті знання в практичній діяльності, ознайомити студентів з основними положеннями культурології як науки;

План семінарського заняття

1. Культурологія як наука та навчальна дисципліна.
2. Еволюція поглядів на культуру.
3. Сутність культури, її структура, функції та характерні ознаки.
4. Традиційна і сучасна культура.

Практичне заняття 2

Тема 2. Культурний простір

Мета: допомогти студентам засвоїти основні положення теми, терміни, навчити застосовувати набуті знання в практичній діяльності, ознайомити студентів з основними положеннями культури і цивілізації;

План практичного заняття

1. Підходи до визначення поняття "цивілізація". Співвідношення культури і цивілізації.
2. Типологія цивілізацій.
3. Цивілізація як етап розвитку культури. Техніка, культура та природа людини

Практичне заняття 3

Тема 3. Мистецтво у системі духовної культури суспільства

Мета: допомогти студентам засвоїти основні положення теми, терміни, навчити застосовувати набуті знання в практичній діяльності, ознайомити студентів з основними положеннями теми антична культура;

План практичного заняття

1. Культура Стародавньої Греції: логос, чуттєвість, гармонія.
2. Культурний феномен еллінізму: космополітизм та індивідуалізація (остання третина IV -- I ст. ДО н.е.).
3. Традиції та спадкоємність культури Стародавнього Риму.
4. Українська культура на перехресті скіфо-сарматського та античного світів
5. Світове значення античної культури.

Практичне заняття 4

Тема 4. Історичні типи соціокультурних світів

Мета: допомогти студентам засвоїти основні положення теми, терміни, навчити застосовувати набуті знання в практичній діяльності, ознайомити студента з основними положеннями культури середніх . віків;

План практичного заняття

1. Духовно-культурна спадщина Візантійської імперії.
2. Європейська культура епохи Середньовіччя.
3. Культура та дохристиянські вірування давніх слов'ян.
4. Культура Київської Русі.

Практичне заняття 5

Тема 5. Культурні сценарії діяльності

Мета: допомогти студентам засвоїти основні положення теми, терміни, навчити застосовувати набуті знання в практичній діяльності, ознайомити студентів з основними положеннями культури епохи Ренесансу;

План практичного заняття

1. Формування та світоглядні засади культури Ренесансу.
2. Ренесансний титанізм та його прояви.
3. Ренесанс в українській культурі.

Практичне заняття 6

Тема 6. Міжкультурна комунікація

Мета: допомогти студентам засвоїти основні положення теми, терміни, навчити застосовувати набуті знання в практичній діяльності, ознайомити студентів з основними положеннями культури доби Бароко та Просвітництва;

План практичного заняття

1. Риси новоевропейської культури XVII ст. Просвітництво. Енциклопедизм.
2. Художні стилі в європейській культурі XVII-XVIII ст.
3. Розвиток освіти та наукових знань в Україні. Книгодрукування.
4. Феномен українського бароко.

Практичне заняття 7

Тема 7. Стереотипи поведінки. Поради з культурної адаптації

Мета: допомогти студентам засвоїти основні положення теми, терміни, навчити застосовувати набуті знання в практичній діяльності, ознайомити студентів з основними положеннями культури XX століття;

План практичного заняття

1. Модернізм - культурний феномен ХХ ст.
2. Тоталітаризм і культура.
3. Сучасна масова культура.
4. Течія постмодернізму в культурі межі ХХ-ХХІ ст.
5. Український культурний Ренесанс та його загибель.
6. Національне культуротворення на шляху від подолання тоталітаризму до незалежності (друга половина ХХ ст.).
7. Цілісність національного культурного простору: культура українського зарубіжжя.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми
1	Предмет і завдання соціальної культурології як науки.
2	Просвітництво про культуру та суспільство.
3	Теорія еволюціонізму про соціокультурний розвиток.
4	Принцип свободи від оцінки в соціальній культурології.
5	Соціокультурна різноманітність традиційних суспільств.
6	Соціокультурні характеристики постіндустріального суспільства.
7	Молодіжна субкультура сучасної України в контекст інших субкультур.
8	Проблема культурної ідентичності.
9	Соціальна культурологія Франкфуртської школи (Т. Адорно, Г. Маркузе, Е. Фромм та ін.)

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Навчальний процес передбачає проведення лекцій і практичних занять в тому числі в комп'ютерній лабораторії, самостійну роботу студентів, виконання індивідуальних і розрахунково-графічних задач під керівництвом викладача та самостійно. Мова викладання – українська.

У процесі викладання дисципліни «Культурологія» використовуються такі методи навчання як:

Словесні (пояснення, лекція, інструктаж).

Наочні (ілюстрація, плакат, схема, мультимедійні файли).

Практичні (самостійна робота на занятті та позааудиторна діяльність, виконання розрахункових завдань).

Методи стимулювання обов'язку та відповідальності у студентів: переконання у значущості навчання, вимоги, вправи з виконання вимог, програмоване опитування;

Методи стимулювання інтересу до навчання: пізнавальні ігри, навчальні дискусії; створення ситуацій емоційно-моральних переживань; створення ситуацій пізнавальної новизни; створення ситуації зацікавленості;

За ступенем самостійної роботи студентів: методи взаємодії викладача та студента (бесіда, дискусія); методи самостійної роботи студентів (самостійна робота з книгою, письмова робота, самостійна робота під керівництвом викладача);

За особливостями навчально-пізнавальної діяльності студентів: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), дослідницький;

За джерелом інформації і сприймання навчальної інформації: словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (ілюстрація, демонстрація).

У навчальному процесі застосовуються: лекції, в тому числі із використанням засобів комп'ютерної техніки; практичні заняття; індивідуальні заняття і виконання самостійної роботи, виконання розрахунково-графічних завдань під керівництвом викладача і самостійно; робота в Інтернет, робота на платформах Zoom, Moodle.

8. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Рубіжна атестація № 1	Директорська контрольна робота (№ 2)	Середній бал (№ 3)	разом
25%	50%	25%	100%

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Оцінка за 100-бальною шкалою / ECTS	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти	Рівень компетентності
-------------------------------------	-------------------------------	--	-----------------------

<p>90-100</p> <p>A</p>	<p>Відмінно</p>	<p>Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу і показує при цьому високий рівень володіння теоретичними знаннями і практичними вміннями, відповідь його правильна, обґрунтована, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення навчального матеріалу, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння здійснювати зв'язок теоретичних занять з практичними і реалізувати міжпредметні зв'язки. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.</p>	<p>Високий (творчий) рівень</p>
<p>85-89</p> <p>B</p>	<p>Дуже добре</p>	<p>Оцінюється завдання, що містить відповіді в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє достатній рівень володіння теоретичним матеріалом і практичним вмінням з несуттєвими неточностями, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки з окремих питань навчального матеріалу.</p>	<p>Достатній рівень</p>
<p>75-84</p> <p>C</p>	<p>Добре</p>	<p>Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється незначна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє достатній рівень володіння теоретичним матеріалом і практичним вмінням з певними неточностями та недоліками, достатньо проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.</p>	

<p>65-74</p> <p>D</p>	<p>Задовільно</p>	<p>Оцінюється завдання, що містить відповіді в яких виявляється середній рівень володіння теоретичними знаннями, розуміння навчального матеріалу, а також практичних вмінь. Здобувач освіти в цілому оволодів суттю питань з даної теми, намагається аналізувати факти та події, робити певні конкретні висновки, недостатньо проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, виявляє недостатній рівень поінформованості у практичному застосуванні.</p>	<p>Середній рівень</p>
<p>60-64</p> <p>E</p>	<p>Достатньо</p>	<p>Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються мінімальні знання і розуміння навчального матеріалу, проте недостатньо вони глибокі та осмислені. Здобувач освіти на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, частково аналізує навчальний матеріал, проте при цьому робить неконкретні та неточні висновки, виявляє низький рівень поінформованості у практичному застосуванні.</p>	

<p>35-5 FX</p>	<p>Незадовільно</p>	<p>Оцінюється завдання, що не виконане або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти відтворює незначну частину навчального матеріалу, викладає його уривчастими реченнями, безсистемно, відсутні висновки, узагальнення. Під час відповіді здобувач освіти допускає суттєві помилки, які не здатен виправити після коригуючих запитань, рівень володіння теоретичними знаннями і практичним вмінням не задовольняє мінімальні критерії. Обов'язкове складання повторного екзамену, заліку.</p>	<p>Низький рівень</p>
<p>1-34 F</p>	<p>Незадовільно</p>	<p>Оцінюється завдання, що не виконане, у здобувача освіти відсутні елементарні як теоретичні знання, так і практичні вміння. Обов'язкове повторне вивчення навчальної дисципліни.</p>	<p>Незадовільний рівень</p>

10. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	Рівень компетентності
	Екзамен	Залік		
90-100	5 (відмінно)	Зараховано	A	Високий (творчий) рівень
85-89	4 (дуже добре)		B	Достатній рівень
75-84	4 (добре)		C	
65-74	3(задовільно)		D	Середній рівень
60-64	3 (достатньо)		E	
35-59 (незадовільний рівень)	2 (незадовільно з можливістю повторного складання екзамену)		Незараховано (з можливістю повторного складання заліку)	FX
1-34	2 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	Незараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	X	Незадовільний рівень

11. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Тексти лекцій.
2. Завдання для практичних завдань.
3. Завдання для самостійної роботи.
4. Тести для перевірки знань студентів.
5. Засоби діагностики знань студентів.
6. Критерії оцінювання знань студентів.
7. Посібники.
8. Презентаційні матеріали.
9. Інтернет-джерела.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Нариси з історії української культури : архітектура, образотворче мистецтво, музика, театр, кіно / М. Ваврух, Р. Гавалюк. – Львів : Світ, 2018. – 224 с.
2. Нарис історії культури України / М. В. Попович. – 2-ге вид., допов. – Київ : АртЕк, 2017. – 730 с. : іл.
3. Історія української культури: європейський контекст: навч. посіб. / П. В. Вербицька, І. Я. Хома; Нац. ун-т «Львів. політехніка». — Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2015. — 301 с.
4. Українська культура: цивілізаційний вимір/ Я. С. Калакура, О. О. Рафальський, М. Ф. Юрій. – К.: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 496с.
5. Шабанова, Ю.О., Тарасова, Н.Ю., Дичковська, О.Я. Історія української культури. [Текст]: Навчальний посібник для студентів усіх 12 спеціальностей денної та заочної форм навчання / Ю.О.Шабанова, Н.Ю.Тарасова, О.Я. Дичковська. – Дніпропетровськ: , 2012. – 141 с.
6. Історія української культури: Курс лекцій (під загальною редакцією доктора історичних наук С.О.Костилюєвої. – К.: ІВЦ „Видавництво „Політехніка”, 2010. – 334 с.
7. Історія світової культури: Навч. посіб. / Керівник авт. колективу Л. Т. Левчук. — 3-тє вид., перероб. і доп. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 400 с.
8. Тюрменко І. Культурологія: теорія та історія культури: Навчальний посібник / За ред. І. Тюрменко, С. Буравченкова, П. Рудик. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 370 с.
9. Історія світової культури / Під заг. ред. М.В. Дедкова. – Запоріжжя: Дике Поле, 2019. – 376 с.
10. Подольська Є.А., Лихвар В.Д., Погорілий Д.Є. Культурологія: 100 питань - 100 відповідей. Навчальний посібник для студ. вищих навч. закл. / Є. А. Подольська, В. Д. Лихвар, Д. Є. Погорілий. - К.: Фірма «ІНКОС», 2018. - 240 с.
11. Погорілий О. Культурологія: Навчальний посібник / Упоряд.: О. Погорілий, М. Собуцький. - К.: Києво-Могилянська академія, 2019. - 320 с.
12. Кормич Л.І., Багацький В.В. Культурологія (історія і теорія світової культури ХХ століття): Навч. Посібник / Л. І. Кормич, В. В. Багацький В.В. [3 вид]. - Х.: Одісей, 2020. - 304 с.

Допоміжна:

1. Абрамович С.Д. Тілло М.С. Культурологія: Навч. посібник / С.Д.Абрамович, М.С.Тілло. – К.: Кондор, 2007. – 351.

2. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Світова та українська культура: Навч. пос. / С. Д. Абрамович, М. Ю. Чікарьова. - Львів: Світ, 2014. - 344 с.

3. Бокань В.В. Культурологія : Навч. Посібник / В.В.Бокань. – К.: МАУП, 2019. – 2-ге вид., стереотип. – 136с.

4. Власенко О.І.Культурологія: навч. посібник. – Х.: Парус, 2017. – 456с.

5. Гаврюшенко О. А. Історія культури: Навч. посібник / Наук. ред. В. М. Шейко О. А. Гаврюшенко, В. М. Шейко, Л. Г. Тишевська. – К.: Кондор, 2018. – 763 с.

6. Греченко В. Історія світової та української культури: Підруч / [В. Греченко, І. Чорний, В. Кушнерук, В. Режко]. - К.: Літера, 2019. - 464 с.

7. Гриценко Т.Б. Культурологія. Навч. посіб. 3-тє вид.:/ Т.Б.Гриценко. – К.: Центр учбової літератури, 2019. – 392с.

8. Горський В.С. Філософія в українській культурі: (методологія та історія). Філософські нариси / В. С. Горський. - К.: Центр практичної філософії, 2018. - 236 с.

13. Інформаційні ресурси:

1. Культурологія [Електроний ресурс] - Режим доступу: <http://kulturolog.org.ua/>

2.Українська культурологія в Східно-Західних контекстах [Електроний ресурс] - Режим доступу: <http://krytyka.com/>

3.Підручники з культурології. [Електроний ресурс] - Режим доступу: <http://studme.com.ua/>

4.Петро Кралюк. Забутий ювілей. 400-ліття «Граматики» українського вченого Мелетія Смотрицького. 13 жовтня 2019. - [Електроний ресурс] - Режим доступу:

<https://www.radiosvoboda.org/a/30213922.html>